

QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 9 ta' Novembru 2001

Numru 7

~itazzjoni 1635/1996

Simonds Farsons Cisk Limited

versus

Jimmy Cardona

F'din il-kaw\ a s-so`jetà attri`i qieg]da tfitdex li tie]u lura ming]and il-konvenut flus li kienet tatu g]ax qieg]da tg]id li kiser kondizzjoni kuntrattwali billi l-g]otja ta' flus kienet so[[etta g]al dik il-kondizzjoni.

I-`itazzjoni tg]id illi b'kitba tat-2 t'Ottubru 1992 il-konvenut kien intrabat illi, g]all-]anlut tieg]u *Faces Snack Bar* f'Paceville, jixtri, ja]\en u jbig] xorbu minerali ta' l-attri`i biss. Dan il-ftehim kellu jorbot sakemm is-somma t'elf lira (Lm1,000), mog]tija lill-konvenut fuq l-istess kitba, tkun skontata f'discounts li jing]ataw fuq minerali, *mixers, fruit juices* u *table water* ming]and l-attri`i.

Qabel ma la]aq skonta dik is-somma, il-konvenut kiser il-ftehim. G]alhekk, skond is-seba' klawsola tal-ftehim, il-konvenut g]andu j]allas lill-attri`i s-somma ta' elf tmien mij a u tlieta u sittin lira u tnejn u tmenin `ente\mu (Lm1,863.82), maqsuma hekk: tmien mij a u tlieta u sittin lira u tnejn u tmenin `ente\mu (Lm863.82) li fadallu j]allas mis-somma msemija fuq; u elf lira (Lm1,000) danni likwidati skond il-ftehim.

Billi l-konvenut, g]alkemm imsejja] biex i]allas, baqa' ma]allasx, l-attri`i fet]et din il-kaw\ a u qieg]da titlob illi l-qorti, wara li tg]id illi l-konvenut kiser il-kondizzjonijiet tal-kitba tat-2 t'Ottubru 1992, tikkundannah i]allas lill-attri`i s-somma ta' elf tmien mij a u tlieta u sittin lira u tnejn u tmenin `ente\mu (Lm1,863.82), flimkien ma' l-ispejje\, fosthom dawk ta' l-ittra interpellatorja ta' l-14 ta'Lulju 1995.

Il-konvenut ressaq dawn l-e``ezzjonijiet:

1. hu ma g]andu xejn x'jaqsam ma' *Faces Snack* jew *La Lampara*, li jissemew fi`-`itazzjoni, u g]alhekk ma hemm ebda relazzjoni [uridika bejn il-konvenut u l-attri`i; u
2. bla]sara g]all-ewwel e``ezzjoni, sar ftelim ma' *Stivala Wines & Spirits Co. Limited*, distributuri ta' l-attri`i, dwar modalità ta']las lura ta' bilan` pendent bejn il-partijiet, u l-konvenut qieg]ed i]allas regolarment skond dak il-programm.

Il-fatti li wasslu g]al dan il-ka\ [raw hekk:

Fit-2 t'Ottubru 1992 sar ftelim bejn is-so`jetà attri`i u l-konvenut Jimmy Cardona u b'dan il-ftehim il-konvenut intrabat illi minn "all catering/service points" tieg]u huwa ma jbig]x]lief prodotti ta' l-attri`i, waqt li l-attri`i ntrabtet li t]allsu elf lira (Lm1,000) li tkun skontata ma' *discounts* fuq il-prodotti li tbig]lu. Dan ifisser li l-konvenut flok jing]ata *discounts* kien i]allas il-prezz s]i] tal-prodotti i\da ng]ata

elf lira (Lm1,000) mill-attribù i sabiex din eventwalment tkun pa juta mad-discounts li ma kienx jieju. Il-ftehim kelli jibqa' jorbot sakemm il-konvenut ikun xtara bi\ejed biex id-discounts jitilg]u sa elf lira (Lm1,000). Fil-ka\ li 1-konvenut jonqos milli j]ares l-obbligazzjonijiet tieg]u ta]t il-ftehim, huwa jkollu:

- a. refund the full amount of the grant paid to them by the Company;
- b. pay all the damages incurred by the Company which damages are jointly quantified between both parties to this Agreement in the sum of Lm1000 (one thousand Malta Lira only).

Minkejja dak li tg]id l-ewwel e`ezzjoni, ma hux kontestat li dan il-ftehim sar bejn is-so`jetà attri`i u 1-konvenut¹. L-e`ezzjoni kienet ing]atat g]ax, bi \ball, i`-itazzjoni u d-dikjarazzjoni ma]lufa ta' l-attri`i isemmu *Nightingale Bar and Restaurant*, u *La Lampara*. Wara li saret korrezzjoni b'dikriet tal-5 ta' Marzu 1997², ma g]adux me]tie[li nqisu aktar din l-e`ezzjoni.

{ara illi, qabel ma xtara bi\ejed prodotti ta' l-attri`i sabiex tkun skontata l-elf lira (Lm1,000) kollha, u meta kien g]adu skonta biss mijas u]mistax-il lira u tlittax-il `ente\mu, il-konvenut ma baqax jixtri prodotti ta' l-attri`i g]ax kelli jag]laq il-]anut wara li kien \gombrat mis-sid³. L-attri`i qieg]da tg]id illi, g]alkemm ma g]amel ebda ksur ie]or tal-ftehim, *i.e.* ma kisirx il-ftehim ta' esklu\ivitè, il-fatt li l-konvenut ma baqax jixtri prodotti tag]ha sakemm skonta l-elf lira huwa ksur li lilha jag]tiha dritt li mhux biss tieju lura l-bqija ta' l-elf lira i\da li tieju wkoll il-penali t'elf lira (Lm1,000) o]ra⁴.

Il-qorti ma taqbilx ma' l-attri`i li n-nuqqas tal-konvenut li jkompli jixtri prodotti tag]ha sakemm ikun skonta l-elf lira huwa nuqqas li lill-attri`i jag]tiha l-jedd li titlob il-]las tal-penali. L-obbligazzjoni tal-konvenut kienet li ma jixtrix prodotti ta' terzi, u din l-obbligazzjoni jarisha. Kif ig]id it-tieni patt tal-ftehim,

¹ Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta tas-26 ta' Novembru 1998, *foll. 43 et seq.*

² *Foll. 8 et seq.*

³ Ara x-xiehda tal-konvenut fis-seduta tat-13 ta' Jannar 2000, *fol. 116*.

⁴ Ara x-xiehda ta' Adrian Tonna fis-seduta tas-26 ta' Novembru 1998, *fol. 38*.

kienet din l-obbligazzjoni negattiva tal-konvenut — u mhux l-obbligazzjoni po\ittiva li jixtri l-prodotti ta' l-attri`i — il-*causa* []all]las ta' elf lira. Il-fatt li din is-somma kellha ti[i pa`juta ma' *discounts* iservi biss b]ala kejl g]a\-\mien li fih kelleu jibqa' jse]] il-ftehim, i.e. l-obbligazzjoni tal-konvenut li ma jixtrix]lief prodotti ta' l-attri`i kellha tibqa' torbot sakemm ikun xtara bi\\ejed biex tkun skontata s-somma kollha. G]alhekk, il-parti tas-somma li baqg]et mhix skontata ma tistax titqies im]allsa *sine causa*, appuntu g]ax il-*causa* ma kinitx ix-xirjet li kelleu jag]mel 'il quddiem il-konvenut i\da l-obbligazzjoni tieg]u li ma jixtrix prodotti ta' terzi — obbligazjoni li, kif rajna,]arisha.

L-art. 993 tal-Kodi`i ~ivili jg]id illi “l-kuntratti g]andhom ji[u esegwiti bil-bona fidi”, u l-qorti kienet issib nuqqas min-na]a tal-konvenut li kieku g]amel il-ftehim biss biex kiseb l-elf lira u wara ftit g]alaq in-negoju. Fil-ka\ tallum, i\da, il-konvenut g]alaq in-negoju g]ax kien \gumbrat mill-]anut bi pro`eduri [udizzjarji⁵, u g]alhekk biss ma jistax jing]ad li kien *in mala fide*.

Fil-fehma tal-qorti, g]alhekk, la kien hemm ksur ta' l-obbligazzjonijiet kuntrattwali min-na]a tal-konvenut, biex ikun jista' jing]ad li g]andu j]allas il-penali, u lanqas ma jista' jing]ad li l-bqija ta' l-elf lira qieg]da tin\amm mill-konvenut *sine causa*. G]al dawn ir-ra[unijiet it-talbiet ta' l-attri`i ma jistg]ux jintlaqg]u.

Il-qorti g]alhekk taqta' l-kaw\a billi ti`]ad it-talbiet ta' l-attri`i, bl-ispejje\ kontra tag]ha.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

⁵ Ara l-mandat ta' \gumbrament 4211/1994, foll. 126 et seq.